

PHIVOLCS EARTHQUAKE INTENSITY SCALE

(PANUKAT NG PAGYANIG
NG LINDOL)

1990 Luzon Earthquake

Ang PEIS ay isang batayan kung paano naramdaman ang lindol sa isang lugar. Ito ay batay sa magkakaugnay na epekto sa mga bagay, naramdaman ng tao, mga istraktura at kapaligiran.

I: NAPAKAHINA

- Naramdaman lamang ng mga tao na nasa mainam na kalagayan at pagkakataon.
- Ang mga kasangkapang nasa alangang posisyon ay bahagyang nagagalaw.
- Ang tubig sa mga sisidlan ay bahagyang natitinag.

II: BAHAGYANG NARAMDAMAN

- Naramdaman ng mga taong namamahinga sa loob ng bahay o gusali.
- Bahagyang gumagalaw ang mga nakabiting bagay.
- Kapansin pansin ang paggalaw ng tubig sa mga sisidlan.

III: MAHINA

- Naramdaman ng nakararaming taong nasa loob ng bahay o gusali lalo't higit ang mga nasa mataas na palapag. Ang pagyanig ay tulad ng pagdaan ng maliit na "truck". Ang ilan ay nakaramdam ng pagkahilo o pagkalula.
- Mahinang gumagalaw ang mga nakabiting bagay.
- Katamtamang lakas ang pag-imbayog ng tubig sa mga sisidlan.

IV: BAHAGYANG LAKAS

- Naramdaman ng halos lahat ng mga taong nasa loob ng bahay o gusali at ng ibang nasa labas. Nagigising ang mga taong mababaw ang tulog. Ang pagyanig ay tulad ng pagdaan ng isang mabigat na "truck".
- Malakas na gumagalaw ang mga nakabiting bagay. Mahinang kumakalantog ang mga plato, baso, pinto at bintana. Bahagyang lumalangitngit ang sahig at dingding ng mga bahay na kahoy. Bahagyang umuuga ang mga nakatigil na sasakyan.
- Malakas na pag-imbayog ng tubig sa mga sisidlan.
- Maaaring may marinig na mahinang ugong o dagundong mula sa kapaligiran.

I-REPORT ANG LINDOL

Text / tawag 0905-3134077

o tumawag sa (02) 426-1468 local 124 / 125
(02) 929-9254

Para sa text, ipadala ang:

Pangalan / Petsa at oras ng lindol/
Lugar na kinaroonan nang maramdaman ang lindol/
Intensity ng lindol

(Lahat ng personal na impormasyon ay mananatiling pribado.)

V: MALAKAS

- Naramdaman ng halos lahat ng tao sa loob at labas ng bahay o gusali. Marami ang nagigising at nagugulantang. Ang iba ay natatakot at tumatakbong palabas ng bahay o gusali. Malakas na pagyanig ang naramdaman sa buong bahay o gusali.
- Napakalakas na gumagalaw ang mga nakabiting bagay.
- Malakas na kumakalantog ang mga plato at baso; at ang iba ay nababasag. Ang magagaan at maliliit na kasangkapan ay nahuhulog o tumutumba. Kapansin-pansin ang pag-uga ng mga nakatigil na sasakyan.
- Natatapon o umaawas ang tubig sa mga bukas at punong sisidlan.
- Kapansin-pansin ang pagyugyog ng mga sanga at dahon ng mga halaman o punongkahoy.

VI: NAPAKALAKAS

- Marami ang natatakot; marami ang tumatakbong palabas ng bahay o gusali. Ang iba ay nawawalan ng panimbang. Ang mga nagmamaneho
- Ang mga mabibigat na bagay at kasangkapan ay natitinag o nalilipat ng kinalalagyan. Maaaring tumunog ang mga maliliit na kampana ng simbahan. Maaaring magbitak ang mga palitada ng pader. Ang mga luma o mahihinang bahay at iba pang istraktura ay bahagyang napipinsala ngunit ang mga matitibay ay hindi naaapektuhan.
- May mangilan-ngilang *landslide*, pagbagsak at paggulong ng malalaking bato sa mga maburot at bulubunduking lugar. Kapansin-pansin ang pagyugyog ng mga halaman at punongkahoy.

VII: MAPAMINSALA

- Halos lahat ng tao ay natatakot at tumatakbong palabas ng bahay at gusali. Nahihirapan sa pagtayo ang mga taong nasa matataas na palapag.
- Bumabagsak o natutumba ang mga mabibigat na bagay at kasangkapan. Maaaring tumunog ang malalaking kampana ng simbahan. Nagkakaroon ng malaking pinsala ang mga luma at mahihinang istraktura at bahagyang pinsala naman sa mga bago at matitibay. Maaaring magbitak ang mga dike, palaisdaan, konkretong daan at pader.
- May mangilan-ngilang *liquefaction*, *lateral spreading* at *landslide* o pagguho ang magaganap. Malakas na yumuyugyog ang mga halaman at punongkahoy.

VIII: LUBUSANG MAPAMINSALA

- Nagkakagulo at natatakot ang mga tao. Nahihirapang makatayo kahit sa labas ng bahay.
- Maraming malalaki at matitibay na gusali ang malubhang napipinsala. Nasisira ang mga dike at bumabagsak ang mga tulay dahil sa paglubog ng lupa. Bumabaluktot o nababali ang mga riles ng tren.
- Ang mga puntod ay natitinag, napipilipit o natutumba. Maaaring tumagilid o tumumba ang mga poste, tore at monumento. Ang tubo ng tubig at kanal ay maaaring bumaluktot, pumilipit o mabasag.
- Ang mga istraktura ay lumulubog, tumatagilid o natutumba dahil sa *liquefaction* at *lateral spreading*. Marami ang landslides ang nagaganap sa bulubundukin at maburot na mga lugar. Ang mga malalaking bato ay maaaring humagis palayo mula sa kinalalagyan nito. Maaaring makakita ng mga bitak sa lupa at *fault rupture*. Napakalakas ang pagyugyog ng mga halaman at punongkahoy. Humahampas at umaapaw ang tubig sa mga dike at tabing-ilog.

IX: MAPANALANTA

- Sapilitang tumutumba ang mga tao sa sahig o sa lupa. Laganap ang pagkatakot at pagkakagulo.
- Karamihan sa mga gusali ay gumuguho o malubhang napipinsala. ng mga tulay ay bumabagsak at nawawasak.
- Karamihan sa mga poste, tore at monumento ay tumatagilid, tumutumba, o nababasag. Ang mga tubo ng tubig at kanal ay nababaluktot, pumi-pilipit o nababasag.
- Malawakang *landslides* at *liquefaction* na may kasamang *lateral spreading* at *sandboil*. Nababago ang anyo ng lupa bunga ng pag-aalun-alon nito. Malakas na nayuyugyog ang mga halaman at punongkahoy kaya't ang iba ay tumutumba o nababali. Ang mga malalaking tipak ng bato ay karaniwang nahahagis. Napakalakas ang paghampas o pag-apaw ng tubig sa mga dike at tabing-ilog.

X: LUBUSANG MAPANALANTA

- Lubusan ang pagkasira ng lahat ng estrukturang gawa ng tao.
- Malawakang *landslides* at *liquefaction*, malakihang paglubog at pag-angat ng lupa, at napakaraming bitak ang mapapansin. Nag-iiba ang daloy ng tubig sa mga ilog. Nagkakaroon ng malalaki at mapaminsalang alon sa mga lawa (*seiches*). Ang mga punongkahoy ay natutumba, nababali o nabubunot sa lupa.